

LA CAMPANA DE GRACIA.

ADMINISTRACIÓ

REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA

Rambla del míst, 20.

BARCELONA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA.

Espanya, trimestre. 8 rals
 Antillas (Cuba y Pto. Rico. 46 º
 Estranger. 48 º

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

LA FILOXERA.

No 's parla de res més que d'aquesta horrible plaga que aménassa acabá ab la vinya. Lo ví vá comensar a ferse malbé 'l dia que l' van batejar. Desde aquella época, ja molt llunyana, fins are, los enemics del ví han estat molts; l' *oidium* y l' *piralis vite* eran sols los antecorsors del més terrible de tots, de la *filoxera vastatrix*.

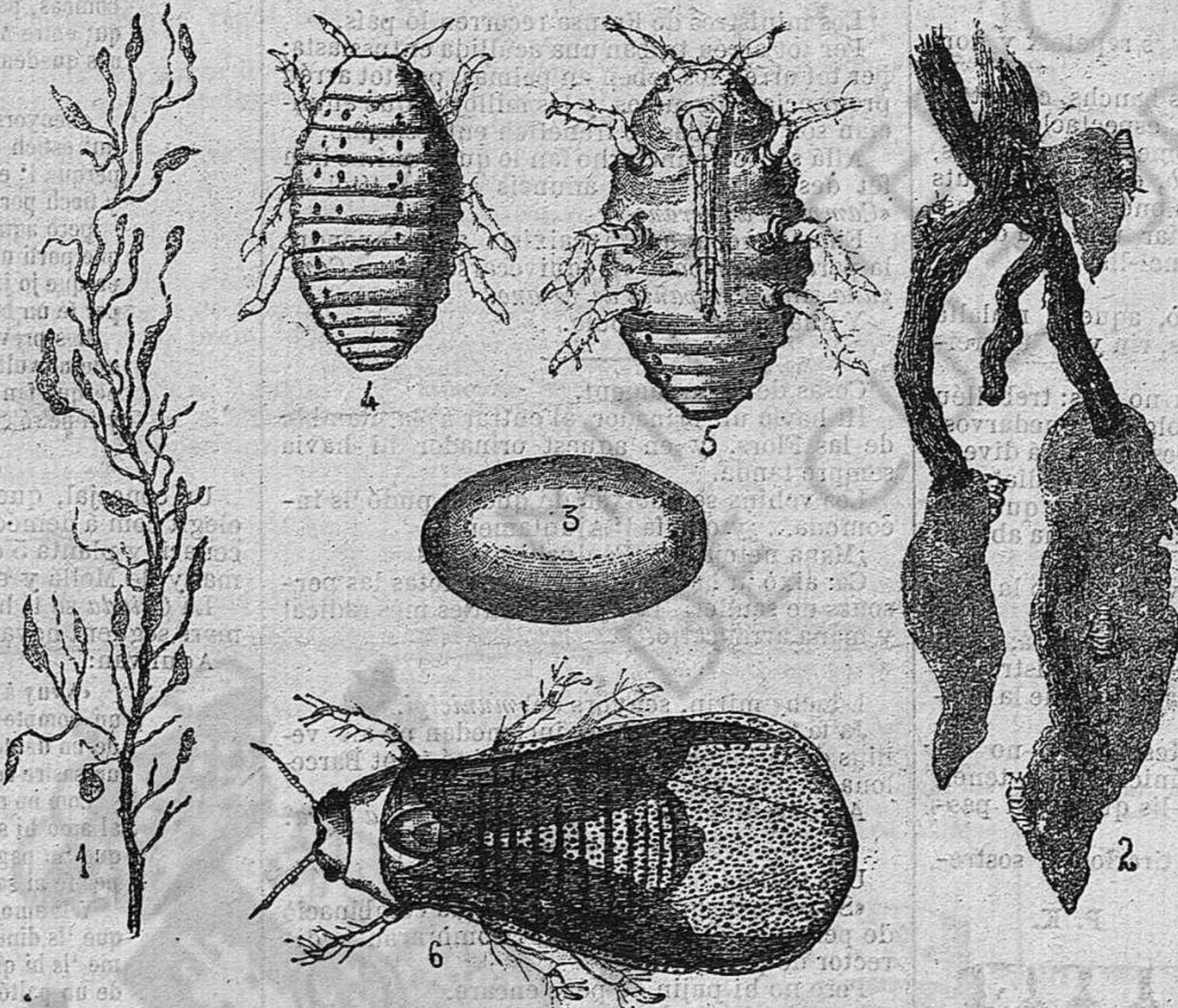
Aquest insecte casi microscòpich (los pagesos del mitjdia de Fransa arriban á reconeixerlo á simple vista) vá apareixer en la vinya república en 1863, en uns ceps que provenian de América, y desde llavors ensá s' hi ha propagat ab una rapidés asombrosa. Fá uns quans mesos ha tret lo cap á Malaga, y creyém que tots los pagesos catalans han de estar á la mira si volen conservar la riquesa vinícola del Ampurdá, la Costa del Llevant, lo Vallés, lo plá del Llobregat, lo Panadés, la Costa del Mitjdia, lo Camp de Tarragona, lo Priorat, la Segarra y l' Urgell.

La vida y las costums del *filoxera* son ja avuy conegudas y si bé, per desgracia, no podém dir lo mateix del remey, ab aquellas n' hi ha prou per reconeixer la existencia del mal y saber destruir los ceps en que apareixi y 'ls del voltant avants que no s' propagui per major estensió.

En las petitas arrels xupadoras del ceps *filoxerats* s' hi notan com unas petitas infladuras (n.º 1.) En los plechs y arrugas examinadas ab lo microscópi (n.º 2) s' hi veuen *filoxeras* enganxadas que xuclan las arrels. Per regla general las *filoxeras* son al exterior de las arrels, pero avegadas se 'ls troba ficats en las més petitas esceltxas y forats ahont penetra buscant nova sávia.

La femella del *filoxera* pon petits ous elipsoides (n.º 3) que encare no tenen un quart de milímetro de llarch, y de un color groch pasan á un de gris. Al cap de vuit dias surt de l'ou una larva, (n.º 4) que esculleix lloch á propósit en l' arrel, en la que enfonsa sa trompa pera xuclar, té varias mudas y al cap de vint dias la femella sens alas (n.º 5) ja es apte per pondre. Cada una pon una trentena d'ous. Aixó succeheix á partir de la primera quinzena de maig, y com que hi ha vuit generacions en cada any, á trenta ous per mare donan per l' Octubre de 25 á 30 milions de *filoxeras*, per cada *filoxera* de la primavera. Al hivern lo fret fá semblar morts á dits insectes.

Hi ha també insectes alats (n.º 6) que arriban á tenir un milímetro y mitj de llarch; semblan una cigala microscòpica. Aqueixa vola, y á vegadas recorre distancias de 15 kilómetros por-

tant hi la plaga; las otras *filoxeras* van per terra del cep malalt al cep bó.

No tenim espay per exténdrernos més, perquè volém aprofitarlo per donar dos concells als pagesos.

1.º No han de creuer que qualsevol mal qu' are tinga la vinya es la *filoxera*; quan vejin alguns ceps que 'ls pámpols se tornan grochs y arrancantlos veuen infladuras en las petitas arrels; quant sospitin alguna cosa, lo primer qu' han de fer es posarho en coneixement del arcalde en compte d' alamar, tal vegada infundadament, als vehins.

2.º Quant se l' hi presenti algú que no siga expresament recomanat per la comisió de *filoxeristas*, á oferir remeys per las vinyas, creguin que es un que s' enganya ó que 'ls enganya, y fásinli á saber que en Fransa l' hi daran 300.000 pesetas si 'l remey es vritat.

LOS PUTXINEL-LIS.

La situació está malalta, no 'u duptin, está malalta.

La sequía l' hi dona set, la *filoxera* formigor; lo trobarse tant sola dintre del quarto, l' hi produheix rampa; l' excés de negocis que no pot resoldre l' hi quita la son; y magre, gropa, inquietat, si 's tira al llit se revolca, si 's asséu á la cadira 's belluga, si camina, las camas l' hi flaquejan... res hi val: está perduda.

No més troba consol menjant.

Aixó sí, devora com un mal lleig: s' empassa 'ls fruits de la terra, y no 'n té prou y s' empassa la terra y tot, y quan la terra no basta 's menja 'ls contribuyents en salsa.

Pero, ja 'u hém dit avants: res hi val. Aquest modo de devorar tampoch l' hi apréfito: no té aturador: lo qu' ella menja es igual que si 's tirés á un pou sense fondo: ni s' alimenta, ni s' engreixa, ni s' enforteix.

Los metjes de més fama la visitan, y cap d' ells l' hi entén lo mal.

La polsan, l' hi miran la llengua, l' auscultan, no l' hi troban res, veuen que 's fon com una candela cap per vall, arrossan las espalllas, fan una ganyota, l' hi receptan qualsevol cosa perque no 's diga y 's retiran.

Un d' aquests metjes s' ha ficat entre cella y cella, que la situació té una caboria, que ella no la vol dir; pero que l' hi balla pèl cervell de nit y de dia, y que precisament en la caboria aquesta hi ha tot lo pot de la confitura.

—¿Qué faig per distréurela? 's pregunta. ¿L' envío á pendre ayguas, á respirar l' ayre libre. ¡Libre! Cá; res que pudi á *llibertat* l' hi convè... Está tant débil, tant viciada, que 'l primer aló d' ayre pur, la mataria. Lo que pèls altres es la vida, per ella es la mort.

Y 's queda sumergit en una profunda reflexió.

—Y es del cas, diu després de una pausa, qu' es precis distréurela... ¡Distréurela! ¿Y qui la distreu?

Tot de un plegat se dona un cop al front, somriu, la confiansa 's pinta en son semblant, se posa 'l sombrero, empunya la mangala, y exclama:

—Jo la salvaré.

Algunes horas després, aquell quarto tant desert, tant solitari, tant vuit, ahont la situació sola ab la seva conciencia 's consumia, está ocupat per una dotzena ó una dotzena y mitja de gent alborotadora y divertida.

Los ulls térbols y de peix passat de la situació cobran nova vida: s' esbargeix la caboria que la dominava, y fins sos llabis estrets y descolorits se contreuhen en forma de sonrisa.

Ja té una distracció: ja té lo que l' hi faltava. No la salvará l' idea del metje; pero l' hi allargará la vida. No 'u duptin. La malalta no curará; pero encare n' acompanyará alguns al cementiri.

¡Ah constitucionals, constitucionals! Vosal-

«Diuemje á n' aquesta hora un susto 'm van donar, perque 'm van dir que l' amo me havia despatxat.
 Jo que me 'n vaig á véure'l y es cert que 'm va renyar, perque jo tot lo dia lo passo aquí cantant.
 Diu: No cantis ó 'ls cinch dures aquet mes no cobrarás, y de mí que no te 'n burlis perque jo soch catalá!»

Y la Criada cantant, y 'l públich aplaudint. Y no 'n posém més per no cansarlos: si per eás ja hi anirán en un altre número.
 Vajin á veure la Criada; es una minyona com eal, molt aixerida, molt despejada... y no 'u digan á cap regidor, es de las que no tenan la cartilla.

Escena infantil:
 A n' en Pepet, nen de cinch anys, l' hi compran una petita ruixadora perque regui las flors.
 Un dia 'l sorprenen tirant un xorro d' aygua, sobre un seu germanet, que no tèn dos anys encare.
 —¿Qué fas borrhango? l' hi diu la seva mama.
 —Lo rego, perque creixi forsa.

A Fransa deya un conservador:
 —Al Tàmesis hi ha un naufragi, 600 morts. A Hungría un incendi, gran número de desgracias... Dèn tèn un bastó. Aixó es lo premi que 'ns dona perque tenim república.
 —Pero gat, van dirli, lo Tàmesis es á Inglaterra, y á Inglaterra hi ha reyna; y l' Hungría es al Austria y al Austria hi ha emperador.
 Lo conservador tot estranyat:
 —¿Vols dir?

Paraulas de un ministerial:
 «Las eleccions de diputats provincials s' han verificat ab l' ordre més cumplert»
 Lo que es á Barcelona es veritat.
 ¡Ab tant ordre, que fins los municipals y altres empleats van rebre ordre d' anar á votar al candidat ministerial!

Passa per la Rambla un sastre acompanyat de un amich seu.
 Passa en direcció oposada un conegut del sastre, que al veure'l gira la cara.
 L' amich:—Com es que no 't saluda: ¿L' hi has fet alguna cosa?
 Lo sastre:—Si, noy, l' hi he fet un traje.

En vista de las trampas electorals, se ha acordat mudar lo nom dels que pretenen ser elegits.
 En lloch de *candidats* se 'ls dirá *cándidos*.

Un periódich proposa, en vista de lo que vá succehir á la Junquera, al ensorrarse un tablado y morir molta gent, durant una corrida de toros, que al torero que mori se 'l canonisi, posantse al calendari:
 Dia tants: San *Gordito* y 35 companys mártirs.
 No está mala. l' idea.

Fa notar un periódich francés que á Turquia del *divan* are 'n dihuen consell de ministres.
 —Perque no 'n dihuen *divan* ¿he sab? preguntava un.
 —Si senyor.
 —¿Per qué?
 —Perque no hi vajan los russos y no s' hi assequin.

Un empresari:
 —¿Qu' es vosté?
 —Soch baix absolut.
 —Donchs ja veurá, búsqis contracta, perque en aquesta casa d' *absolut* no vull que hi haja ningú mes que jo.

Escenas de las passadas eleccions:
 Un individuo que de una hora lluny fá furtor de burot de fielato s' acosta á un altre que la fá de cabo de municipals, y l' hi diu:

—Acaban de donarme aquesta cédula. Tinga, fasim el favor de dirme com me dich y ahont ting lo domicili.

Miracles electorals.
 Al Hospitalet no hi há més que uns 300 electors.
 Ningú, ó casi bè ningú vá votar.
 Y á l' hora del escrutini van sortir de las urnas 2.227 candidaturas, per supuesto totas ¡pèl candidat ministerial.
 Jo no sé; per mí, tots los ministerials quan fan eleccions se posan ulleras d' augment.

Diálech:
 —¿Es possible que comerciant en pells haja guanyat 20 milions?
 —Si senyor.
 —Si 'u entench que 'm pelin.
 —Es molt senzill; calculi que dintre cada pell hi havia un *negrito*.

L' escena passa á Madrit, en lo paseig de la Castellana.
 Un home de mal aspecte 's tira á sobre una luxosa carretela ab l' intent de robar á unas senyoras.
 ¿Qui era?
 Era l' cabecilla *Ochavo*. Aquí tenen lo *xavo* contra 'l duro.
 Pero espérinse. Un civil se 'n adona, l' hi apunta 'l fusell, l' hi venta un tiro y 'l tomba. Aquí tenen un *xavo* foradat y retirat de la circulació... Així, de *xavo* en *xavo* van desapareixent los capitals carlistas.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endavinallas dignas d' insertarse 'ls ciutadans Esquila neos, Trompique, Pau Sala, Omirp y Moratilla.
 Las demés que no 's mencionan no 'ns serveixen com y tampoch lo qu' envian los ciutadans America tronat, M. M., Blanch de Teyá, Visus y Manets, Miseria Fam y C.ª, Cargol y Moscleras, Finestres de forn. A. Manysos, Joseph, Pep y C.ª, M. Sardá, Balle, Mull, F. Estelles y Ferrat y G. S. Mamelueh.
 Ciutadá Omirp: Insertarem lo geroglífich.—Pau Sala: La poesietta no val tant com las xaradas.—Esquila neos: Publicarem lo quint de paraulas y la fuga de consonants.—Met de la toba y Comp.: Publicarem lo geroglífich y 'l trenca-closcas.—Mestófeles Idem lo quadrat y alguna altra cosa.—C. Loñip: Publicarem lo geroglífich.—Zarandieta: Agrahim moltíssim la seva bona intenció; però 'ns hem proposat no ocupar nos may d' aquest assumpto y deixar que 's consumeixi per si mateix. Es d' aquells que *peor es menalle*.—Miseria Fam y Comp.: Hi anirà la *caboria*.—C. G. y M.: Lo un donarem may.—Etc. etc. etc.: Deixi que 's guanyin la vida.—Suscriptors de la Campana: Quedan servits.—S. Gemila: No 'm posi una pistola 'at pit, y consideri que primer son las cosas politicas y d' actualitat.—M. Casanovas: Es tant estrany l' assumpto que 'ns indica que necessitem més detalls ¿A quin puesto está prés lo minyó? Digui y nosaltres mateixos nos informarem de tot No estranyl pas que en un assumpto tant delicat aném ab péus de plom.

À LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Avi*.
2. ID. 2.ª—*Anagrama*.
3. SINONIMIA.—*Grabat*.
4. MUDANSA.—*Cita, Rita, pita*.
5. ENDEVINALLA.—*Una roda d' engravació*.
6. FUGA DE CONSONANTS.—*Gorra, porra, sorra, morra, torra, corra*.
7. TRENCA-CLOSCAS.—*Romero Robledo*.
8. GEROGLÍFICH.—*Cada cual es cadascú y cadascú que 's cuidi d' ell*.

Ha endevinat totas las solucions Miseria, Fam y C.ª; n' ha endavinadas 7 Omirp; 6 Tres gasómetros que s' omplan, Visus y Manets y Blanch de Teyá; 5 Pau Sala, Poll-astre y Trompique; 4 Dos perlas de Calella, Esquila neos, Pepeta Xuclá y M. M.; 3 C. Loñip, Mestófeles, Hafe Creur y Jo sol; y 2 no més Met de la Toba y C.ª y America tronat.

I.

Tinch primera del govern perque vol la *prima* des; de *segona* repetida pot se 'n tens tú, car lector. *Prima* y *tersa* fa 'l pagés, *tersa* y *dos* va en los salens, y ma *tercera* invertida á n' els peixos los fa por,

sentne lo tot una cosa que 's troba en los tocadors.

JINATO.

II.

Sense la *tot* no viuriam, *dos* es lletra no vocal y en un exércit formal mes d' algun *dos* hi veuriam.

PAU SALA.

MUDANSA.

Vareig trobá 'l señyor *tot* pel carrer de *tot* un dia y vaig veure que vestia ab un *tot* bastan grandot. Mel miro be y no 'm sembla ell de tan magre y *tot* que estava de modo que s' aguataba allé que 's diu per la pell.

JENANI.

SINONIMIA.

¿Sabs perqué te demanat *tot* eixa *tot* boniqueta que 'n ton jardí s' ha eriat? *tot* regalarla ab cor grat de la *tot* á una nineta.

J. TEVLAC Y OTAM.

ENDEVINALLA.

Sech molt amant de la dona, sempre d' ella vaig detrás; no soch bestia ni persona vés lector si 'm trobarás.

TRILL.

CREU DE PARAULAS.

Omplir los punts ab lletres que llegidas vertical y horizontalment diguin: la 1.ª railla lo nom d' una bestia; la 2.ª una prenda de roba; la 3.ª una malaltia; la 4.ª un nom de dona; la 5.ª lo que hi ha en los cerreus; la 6.ª una relijió antigua; la 7.ª lo que fa l' oli y la 8.ª una carta.

GANXET.

TRENCA-CLOSCAS.

Agneta, Amalia, Antonia, Balbina, Laura, Damiana, Narcisa, Olegaria.
 Colocar estos noms de manera que las primeras lletres donguin lo nom de una vila catalana.
 COMICH D' HORTA.

GEROGLÍFICH.

+ 3 en en : ou
 n n P 1492 A
 Noe Noe Noe
 Noe Noe Noe Noe
 Noe Noe

ANGEL PRIM.

¿Qué no han vist encare l' ebra qu' ha escrit lo senyor Llanas titulada

UN PUÑADO DE CHISTES,

que 's ven en totas las llibrerías y en casa el senyor Lopez?

No volém elogiaria perque es millor que la comprin. No val més que 8 rals. Dihent qu' es obra de 'n Llanas, qu' es ilustrada per lo senyor Mestres, está dit tot.

Aquest llibre, cura radicalment lo mal humor y la tristesa. Sempre que 's trobin atacats per aqueixa enfermetat, agafan lo llibre, l' obran per qualsevol puesto y 'ls asseguro que 's farán un panxó de riure.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mttj.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

MONETARI.

Xavo

Moneda falsa

¡Duro!

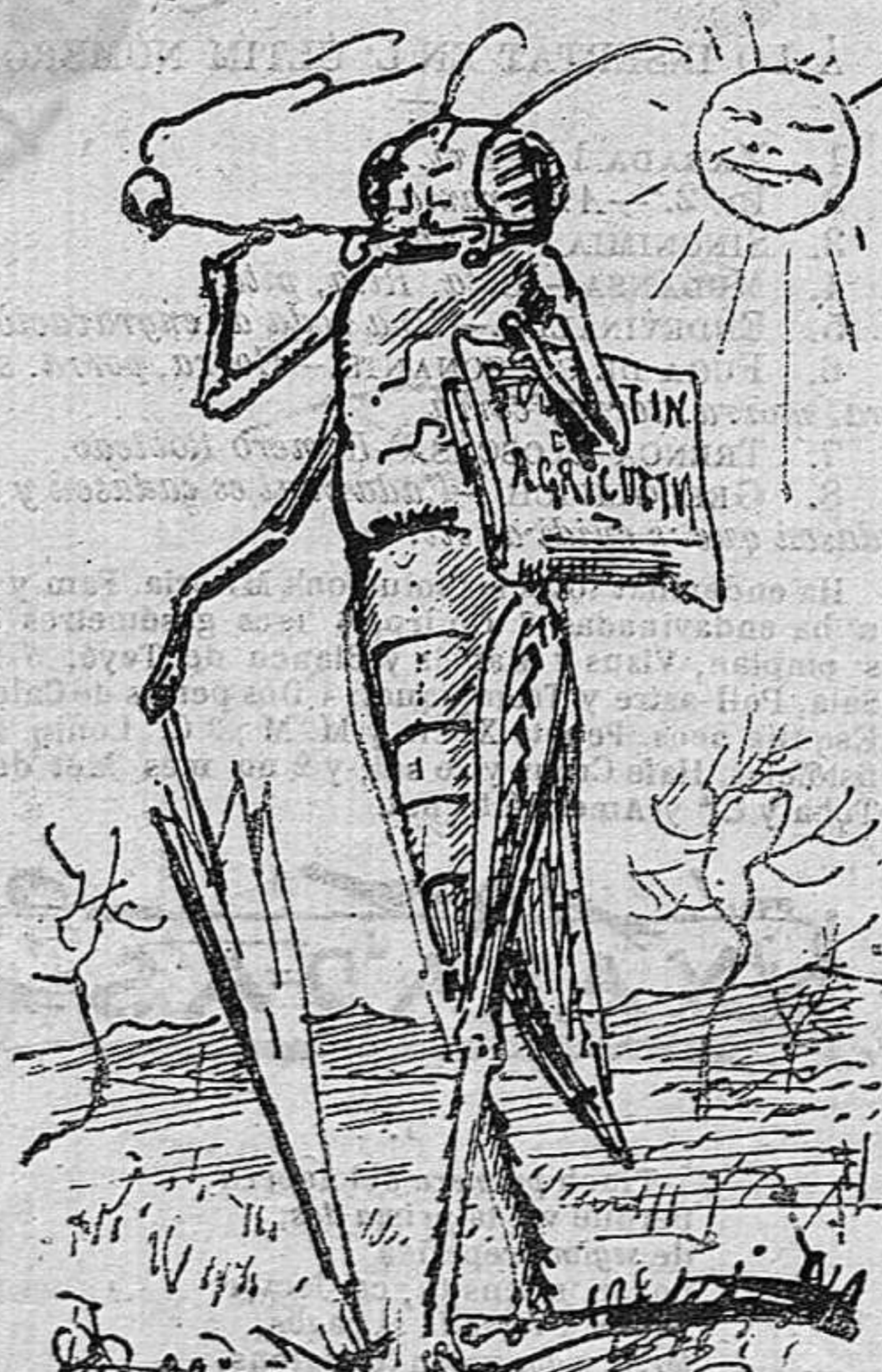
4 Cuartos (bons)

Moneda lisa.

Moneda columnaria

Moneda de corrent

Paper Moneda. *Giubilo*